Gaƶar byriin prolitaarinar negedegtii!

Пролетарии всех стран, соединяйтесь

Buriaad-Mongoliin YNEN

BK (b) namiin B-M. moƶkom ba B-M. resp. TK bolon yiledb. eblelin B-M. zəbləliin əmənəəs ədər byri niitelegdene. IX ƶilde garça baina.

1932 onii

Ogtiaaʙri 18 ədər

№ 243 (797)

Zakika yne:
Sara byriin 1 təkərig. Alʙan gaƶaruudta 1 tək. 30 mən. Gadaada ulasta—1 tək. 50 mən.
Dugaar neƶeedlin yne 5 məngə

„B-M. Ynenii“ korooni aadris:
Верхнеудинск, Центросоюзная 1:
тел. № 3-23, каб. ред. № 344.

Tariaabeledkeliin ƶagsaalaas

Tariaaʙeledkeliin teempiigi arʙa dakin tyrgedkeke

Alair, Kiaagta, Ekired-Bulgad, Mukarşiʙar zergiin gol tariaan aƶaltai aimaguudkamagiin syylde içyyriteigeer çiregdeƶe jaʙana

Өngərsən ƶilde		Ene ƶilde	
10|X—14,5%	15|X—18,34%	10|X—0,84%	15|X—2,31%

Ene keʙeer caaşaa jabaƶa zokiko ygei.

Manai zorilgo bol Ogtiaabriiin kubiskaliin 15 dugaar oi deere tariaabeledkeliin təsəbiigi jaabaç gyicedkeke gesen bainabdi. Ene jike oigi tariaabeledkeliin təsəbiigi byri məsən dyyrgeƶe ugtaka jabadal bol tuiliin jike udka çanartai kereg mən geƶe bidener bygede medene.

Mənəə ƶiliin tariaabeledkel bol manai Buriaad Mongol respyyblig dotor ƶigşyyritei sula teempeer jabaƶa baina. Kədəənii olonki nutaguudta əərəə bytekede naidaka oportuniis praagtika əşəə baisaar geeşe. Tariaabeledkeliin teempiigi tyrgedkekiin tula onco çanga kemƶee abça, eris kubilalta kiike uçartai baina.

Tariaabeledkeliin medeegi abça yzebel, ogtiaabriiin 15 nii ədər respyyblig dotor araikan 2,31% bolood baina. Өngərsən ƶilde ogtiaabriiin 15 nii ədər 18,34% bolood baisantai ƶişeƶe yzebel, onco ƶigşyyriteigeer udaarça baisaniigi gerçelne. Ilangajaa gol tariaanii aƶaltai Alair, Mukarşiber, Ekired Bulgad, Kiaagta geke zergiin aimaguud ton buzagaigaar geegdebe.

Ede aimaguud bol tariaakuriaalgaas tariaabeledkelde emkiteigeer şilƶekiin beledkel ygei, eelƶee kylieesen oportuniis jabadal barimtalƶa suusan baina. Ƶişeelbel Mukarşiberiin aimag tariaanii kuriaalgiigi gol tələb gyicedkesenç bol tariaabeledkeliigi araikan 0,77% dyyrgeseni ton muukai. Tere mete bişeç aimaguud tariaakuriaalga beledkel kojoriigi kolbon jabuulƶa çadaa ygei, tyryyn kamag tariaagaa kadaad, boogood, cəm sərilƶə duusasan koinoo cokiko, cokiƶo cəm duusasan koinoo tuşaaka gesen oportuniis josonii eelƶee kylieeƶe baisani ilerkei aƶai.

Ene uçar juu gerçelneb gekede tariaakuriaalgada geelgetei temeceke jabadaliigi gol bolgoƶo, kadasan tariaagaa bukalaarani suulgal ygei erkebişe sərilƶo, enyyntei tariaanii beledkeliigi kolboƶo daiçalkii josoor dyyrgeke gesen namiin zaabariigi bejelyylƶe kangaa ygei olonki aimaguud ba təbiinç zarim salbarinuudaas çanar teempe kojoriigi zyriçyylen karaƶa, baruunii bəərənkii josoor suuƶa bai-saniigi gerçelne.

Caaşani tariaanii beledkeliigi seektereer ilgaad yzebel: kolkoosuud-3,32%, əmçiin aƶaltan 1,19%, katuu daabaritan araikan 785 ceentner dyyrgeed baina. Enyyn deerees juum ilerneb gekede, kolkoosuudç bol, əmçiinç aƶaltan bol ƶigşyyriteigeer koƶomdoƶo baisani ile baina. Ilangajaa sentiaabri ba ogtiaabriiin tyryyn kágasta əmçiin aƶaltanii təsəbəə gyicedkeke jabadaliigi gol bolgoƶo, tariaanii yriltiigi caraka ba ilangajaa niudargaçuudiin katuu daaltiigi cəm dyyrgyylke josotoi baisan aad keleşe ygei suladuulƶa baisan ene uçar bol caaşadaa negeç ədər yrgelƶelƶe zokiko ygei baina.

Tyynees gadana MTS-uudta karijaadasan kolkoosuud bol biçegte sain yliger ƶişee yzyylke yyrgetei bolboç, mənəə abaad yzebel kamagiin syylde çiregdeƶe (araikan 0,95% dyyrgeed) jabakani juunaasç muukai kereg mən gebel zokino.

Ene teempeer tariaabeledkel caaşaa jababal nojaabriiin 7 kyrter jaabaç dyyrke ygei baina. Uçar jime deerees oiriin ədəryydte eris çanga kemƶee abça, tariaabeledkeliin zam deere saad boomto bolƶo baigçadiigi eris şuud ƶailuulƶa, Ogtiaabriiin kubiskaliin 15 dugaar oi deere jaabaç tariaa beledkeliin təsəbiigi dyyrgeke josotoi.

Ulaan açaa emkidkegçed.

Kori. Açangiin somonii „Temeceliin Çemeg“ geƶe arteel bolbol 32 onii nuurta maliin dulaan baira bariigsanii tula tariaabeledkelees ugtalan kəngələgdəsən bolboç. əəsədiingəə sain duranii yyskeleer ugtamƶiin təsəb 30 ceentner tariaa ulaan açaagaar tuşaba.

Mən somonii ekener tələələgçeneriin kural bol, ugtamƶiin təsəbiigi abça 5 c. tariaa ulaan açaagaar tuşaaba.

„Temeceliin Çimeg“ geƶe arleel ba ekener tələələgçenerees ƶişee abagtan.

Ynenii gabşagaiçuud:

Tariaaʙeledkel

(Ogtiaabriiin 15-nii medee) Syyliin 5 konog dotor araikan 1,47% nemebe.

№№	Aimaguudiin nere.	Kolkoosiin %	Өmçiin aƶaltan %	Kamta %
1.	Alairiin . .	0,37	0,37	0,37
2.	Bookonii .	2,33	0,37	2,03
3.	Deede-Ydiin	2,46	0,94	2,05
4.	M-Şiberiin .	1,22	0,19	0,77
5.	Kabaanii .	2,75	0,13	2,47
6.	Kiaagtiin .	0,37	0,59	0,51
7.	E-Bulagadiin	0,79	0,43	0,74
8.	Selengiin .	3,22	2,59	3,03
9.	Tynkenii .	17,20	24,44	19,13
10.	Bargaƶanii .	11,57	3,20	10,56
11.	Koriin . .	3,27	1,36	3,02
12.	Jaruuniin .	5,66	3,30	4,94
13.	Agiin . . .	17,76	4,56	15,0
14.	Zakaaminii	3,31	0,98	3,13
	Kamta:	3,32	1,19	2,31
	MTS-uudta kabaadasan kolkoosuud . .			0,96

Namiin baiguulalta

Teooriiin nege ədərtə gyicedeer beledkeke

BK (ʙ) Namiin Kizkomiin surtal neʙtergegçiin ʙiçeg

BK (b) Namiin Kizaariin komiteediin togtooliin josoor ene onii nojaabri 2-iin ədər „Prolitaariiin kubiskaliin ba socaliis baiguulaltiin tukai Maarks-Leeninii surgal“ geƶe teemetei namiin kizaariin byke emkinyydte teoori yzeke nege ədər əngərnə.

Ene teemiigi zəblən kelceke jabadal bol enyynde kabaadasan kynyydiin oilgomƶoƶoni kanduulka zorilgotoi gebel:

1. Prolitaariiin kubiskaliin yndesen zorilgonuudiin tukai Maarks-Leeninii ba Staalinii surgal.
2. Prolitaariiin kubiskalii kədəlƶə bykii kyçenii tukai (n. Staalinii „Prolitaariiin kubiskal“ syidkelde biçesen biçeg).
3. Maarksiismiin-Leeniniizmiin ba socaliis baiguulaltiin yndesen kemƶeenyyd (socaliis baiguulaltiigi ilaltataigaar gyicedkekiin zam ba erke baidal, nəkəcəl).
4. Socaliis baiguulaltiin byke şata deere prolitaarnariin ediin ƶasagiin bodolgiin yndese tukai Maarksiismiin-Leeniniismiin surgal (namiin 17 konfereenciin togtooliin ba BK (b) Namiin TK-iin syyliin togtooliin josoor)
5. Şilƶilatiin yjede angiiin temeceliin tukai surgaal.
6. Socaliismiin tələə temeceke temecelde komuniis namiin udka çanariin tukai.
7. Socaliis baiguulaltiigi amƶaltataigaar gyicedkeke jabadal deere kubiskaliin teooriin udka çanariin tukai.

Teoori yzeke nege ədəriigi amƶaltataigaar əngərgəkiin uçaraa iime jabuulganuud erkebişe əngərgəkə josotoi. gebel:

1. Aƶa yiledberiiin oronuudta ba kolkosuudta kiino ba raadio, aimagiin ba olon tiraaƶatai, kaniin soninuudaar sorbalƶalan miitinge ba jarildaa, kəərəldəkə jabadaliigi emkidkeƶe namiin ba komsomooliin geşyydte bolon nam ygei kolkoosçondo teoori yzeke nege ədəriin uçar udkiin tukai ərgənəər oilgomƶiin ·kədəlməriiigi delgeryylke. Teemiin iledkeliigi ba ene mete teemiin josoor unşaka nom debteriigi aƶalçan aradiin dunda ərgənəər ileçeryylen nebtergeke çukala. Enyynees gadna kədəlmriçən ba kolkoosçodiin gryype bolon matiriaaltai saitar tanilcaka jabadaliigi emkidkegtii.

2. Teemiin josoor kədəlmriçən ba kolkoosçodiin jəriin asuudaliigi sugluulka keregiigi emkidkeƶe, tyynde teoori yzeke nege ədərtəi daşaramduulan kariuu əgəgtii.

3. Socaliis baiguulaltiin todo asuudaliigi ba tyryyçiin tabƶiliin təsəbiigi amƶaltataigaar təgəskəkiin (yiledberi sangiin təsəb, tariaabeledkel ba məngən zəəri elsyylke g.m. kampaaniiin gyicedkelde) niite aradiigi elsyylke keregiigi toirunlan, ene mete namiin ba komsomooliin geşyyd bykeniigi ba nam ygei kədəlməriçən ba kolkoosçodiigi ene teoori yzeke nege ədərtə idebkiten bolon orolcuulkiin bodolgotoigoor niite-idkagiin kədəlmri teoori yzeke nege ədərtə delgeryylegdesen · baikal uçartai baina şuu. Ertees nege ədəriin təsəbiigi kyn bykende medeeseƶe, jamar nom debter kereglegdekiigiini zaaƶa, teemiin josoor zəbşəəl əgəkə keregiigi emkidkeke.

Teoori yzeke nege ədərtə jieke uriaaliin biieed kabaatai gaƶartaa ilgeke jabadaliigi emkidkegtii.

4. Prolitaariiin kubiskaliin ba socaliis baiguulalta tukai Maarks-Leeninii-Staalinii kiisen kədəlmərəəs zarim bələgyydiigi abaƶa teemiin josoor (statijaa) biçeg bolgoƶo soninii kuudasan deere tunkaglaka keregiigi ba teoori şudalsaniigi şalgaka nege ədərtə beledkeƶe baisanii tukai soninuudta yrgelƶe cagaa tunkaglaƶa baika uçartai.

5. Teoori yzeke ədərtə iledkel kiike mergeƶeltei kyniigi, insrygtiivna zəbləldəə kiiƶe, iledkeldeni ertees gyicedeer beledkeke. Teoori şudalsaniigi şalgaka kereg ədəriigi erkim sainaar əngərgəkiin tula kelirtiivuudiin yyryydiin koorondo məriicəkə jabadaliigi emkidkegtii.

Aƶalçan niite aradta komuniismiin surtaliigi nebtergegçe bolko ba niitiin majagtai tula nege ədəriin turşalgiigi caaşada barimta bolgokiin ba əngərgəkə jabadalda gyicedeer beledkeke keregte byke sanal bodoloo kanduulagtii.

6. Maarks-Leeninii eşe ukaantai tanilcuulan kemyyƶyylke asuudalda namiin emkiin sanaliigi kanduulan, namiin surgaliin çanariigi deeşelyylke keregte ene nege ədər bol tusa kyrgeke josotoi. Ene nege ədərəər daşaramduulan tabigdasan asuudaluud caaşadaa ulam gynzygyigeer saitar tanilcagdaka uçartai baina.

BK (b) Namiin Kizkomiin surtal nebterelgiigi erkilegçe Aliipov.

Məriiceede uriʙa.

Deede-Yde kotiin ulasiin tipograafiin dergedeki namiin yyr bol ogtiaabriiin 14 nii ədər niitiin kural kiiƶe Kizkomiin togtooliigi ba kizkomiin surtal nebtergegçiin biçegiigi bejelyylen gyicedkekiin uçaraa teoori şudalsaniigi şalgaka nege ədəriigi erkim sainaar əngərgəkiin tula beledkeliin kədəlməriigi ertees jabuulka ba enyynde erkim sainaar beledkekiin tula tus kotiin modo kirəədəkə zovoodiin namiin yyriigi məriicəədə uriba.

G. Erdeniin.

Aliniinç sain jaʙaƶa ʙaina geke arga ygei.

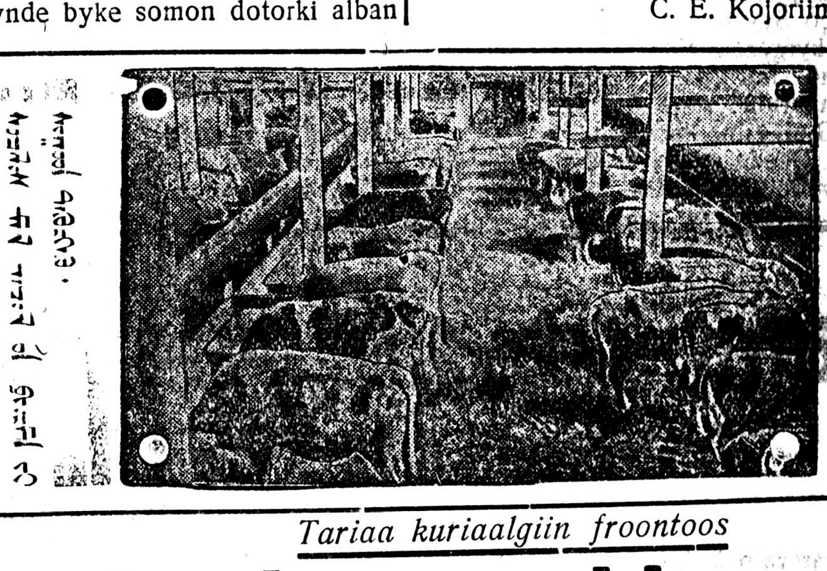
Selenge. Tus aimagiin Nojokonii somonii dergede kojor namiin yyr baidag aƶai. Ene yyryydiin namiin surgalaar namiin ba komsomooliin geşyyd bolon idebkiten kolkoosçod 100% elsyylegdeƶe əni cagta ekilsen bolboç tyynii çanar bol ton ƶigşyyritei keregte tolson baina.

Ilerkeelebel: Nege yyreni kolkoosiin dergede baidag, negəədəni somonii dergede baidag. ene kojor yyriin aliniinç sain geke arga ygei, jərə kolkoosiin yyriin zəbləliin yyrtei ƶişeƶe bolko baina. Jyyn bol gekede kolkoosiin yyriin namiin surgal əngərkə josotoi ədərtəə kiigdedeg, gancakan ƶigşyyritei zyileni, çanarani ton muu ba suragçanariin zygees surgaldaa 50% kandadag baina. Gadna zəbləliin yyriin surgal somonii zəbləliin dergede bolko uçartai aad, tyynde byke somon dotorki albanaƶaltan baibaç, odoo kyrtel tiime təsəb programatai surgal əngərgəbə geke arga ygei baina. Baicaagaad yzekede nege mərtəi surgal əngərsən ygei bolnob şuu.

Enyyn deerees bodood yzekede Nojokonii somon dotor baigaa namiin yyrte Maarks-Leeninii eşe ukaantai namiin ba komsomooliin geşyydiigi bolon kolkoosiin idebkiteniigi tanilcuulan kəmyyƶyylke kereg mənəədər kyrtele josotoi suuriaa eƶelee ygeini ile bolko baina.

Ene əngərkəjəə baisan teoori şudalsaniigi şalgaka nege ədərte beledkeketei kamta deere dursagdasan dutamaguudiigi byriməsən usadkaƶa bolşoviigşolon namiin surgaliigi caaşadani jabuulkiin tukai eris kemƶeenyydiigi nutagiin ba aimagiin emkinyyd abka cag bolbo.

C. E. Kojoriin.

Tariaa kuriaalgiin froontoos

Negeç orooso ba koolos geel ygei cəm kuriaaƶa abka

Selengiin MTS kuriaalgiigi ʙuzagaigaar jaʙuulƶa ʙaina.

Selengiin aimagiin MTS-te bol byke aimagiin tarilgiin gaƶariin 50% kabaadasan baina. Tariaa kuriaalgiigi ogtiaabriiin 12-to olon jikeken kolkoosuudto duusaƶa çadaa ygei. „Staalin“ komuuniin 2226 ga. tarilgaas 300 gaani kuriaagdaa ygei, „Bolşoviig“ geƶe komuuniin 100 ga. „Kubiskal“ geƶe komuuniin 200 ga. odoo suuƶa baina.

Tariaagaa kuriaagaa ygei kolkoosuudta jike gaƶartai baina. Odoo tariaani caisaniin şaltagaanaas jike askaraƶa, 20-25% yldebe. „Staalin“ komuunada caisan tariaanii gaƶariigi cəm kuçaƶa, ynendee casan deere tarilga kiigdeƶe. Tariaa geeke jabadaltai tus MTS-te sula temecene. Maşiinaçad tariaa geeke ygei kaircagiigaa cag ərgəlƶə karadag - ceberledeg ygei baina. Ilangajaa snoog ujaka kədəlməridə ba kajakadaa tariaa jike askarana.

MTS-iin rajoonii kolkoosuudta tariaa comolgo jərə jabuulagdaa ygei, enyyniigi sajakan ekilƶe baina. Tarilgada jike eƶen ygei jabadai baina. Ƶişeelebel: „Staalin“ ba „Bolşoviig“ komuuniin miƶaa deere 150 ga. eƶe ygei tariaa baisan. Esestee eneni „Staalin“ komuuniin tariaa bolƶo.

MTS-iin rajoondo tariaa kuriaalgiin koƶomdosondo MTS zemetei baina. Kuriaalgiin təsəbiigi odoo araikan 50% dyyrgebe. MTS-iin traagtaruud, kadaad booko maşiinanuud demei baika, tyliçe ygei geke metenyydees kuriaalgada saad bolƶo. Kolkoosçon daiçalkiigaar kuriaalgada temeceƶe baina.

MTS-iin ba kolkosuudiin udairdagçad bol tariaa cokiko ba tuşaalgiigi kədəlməriiin kyçe ba çireke kyçiigi ygei geƶe oroidoo emkilke ygei. MTS-iin rajoonii kolkoosuudiin tariaa tuşaaka ƶiliin təsəb 19 min. ceentner aad, odoo araikan 30 ceent. tuşaaba. Tariaa cokiko maşiinanuud tabigdaa ygei, Selengiin erkide 7 molotiilka baina.

Tariaa beledkel tukai kenç abiaa garana ygei, kolkoosçonii sanal bodol enyynde emkilegdee ygei baibaç, kolkoosiin udaridagçad, tariaa beledkeliin təsəb ogtiaabriiin kubiskaliin 15 ƶiliin oido cəm dyyrgegdene geƶe naiduulna. Uçar iimees, MTS-iin rajoonii kolkoosuudta tariaa beledkeliigi toiruulƶa niite nebtereliin kədəlməri jabuulagdaa ygei, ene kampaaniigi josotoi əərəə bytekiin josoor tabiaad baina.

Aimagiin namiin komiteed bol çanga kemƶee abça MTS-iin rajoonii kolkoosuudiin təsəbiigi ogtiaabriiin kubiskaliin 15 ƶiliin oido cəm dyyrgyylke josotoi:

Iʙolga, orongo kojor məriiceƶə ʙaina.

Deede-Ydiin aimagiin Ibolgiin somonii ba selengiin aimagiin orongiin somonii zəbləlyyd bol ogtiaabriiin kubiskaliin 15 ƶiliin oido beledkeke tukai Leeninii kotiin kədəlməriçən-prolitaarnariin uriaalda kariuu bolgon tus somonuudiin kolkoosuud ba əmçiin aƶalta ygeitei dundaçadaltanii əmənəəs odoo ƶiliin aƶa akuin ba ulas təriin çanartai byke kampaaninuudiigi bytemƶetei gyicedkeke tukai əəsəd koorondoo socaliis məriicəə batalsan baina. Məriicəəgiin bolƶor bol ogtiaabriiin 7 as ekilen Nojaabriiin 7 kyrtel nege sariin bolƶor dotoroo jabuulagdana.

Ene məriicəədə jamar-jamar zyilyydiigi gyicedkekeer gol çukala bolgon abasan bainab gebel: Urgaca geelgetei eris temeceke jabadaliigi gol zorilgo bolgon tariaa kuriaalgiin təsəbiigi Ibolgiin somondo 10/X kyrtel ba orongiin somondo 12/X kyrtel byriməsən duusaka. Tariaanii comolgiigi Ibolgada 15]X-da ba orongodo 15[X-da dyyrgeke.

Tariaa beledkeliin təsəbiigi Ibolgada 28/X-da ba orongodo 25|X ba tərəl tərələərəni ba aƶal aƶal bykende təsəbiin josoor byriməsən gyicedkeke.

Z. S. Kizaariin gaƶariin zurgaan da kolkoossojuuƶiin togtooliin yndese deere zarim zarim kolkoosuudta odoo ƶiliin olƶo urgaciigi tələblən kubaaka ba aƶaliin too byridkeliigi saiƶaruulka. Malaa əbəlƶyylke beledkeliigi ton sainaar jabuulka Moridoo sainaar unaka jabadaliigi baiguulka. Məngə sangiin 4 kvaartaliin təsəbiigi 75% gyicedkeke.

Basa arig ceberiigi sakika ba erdem bolbosoroliin kədəlməriigi josoçolon jabuulka, oron ulasaa kamgaalka jabadaliigi bekiƶyylke geke metiin ujalganuudiigi beje beje deerei daaƶa absan baina.

Ede somonuudiin nam, zəbləliin kolkoosiin ba olon niitiin emkinyydiin gol çukala zorilgo bolbol ene məriicəəgəər absan ujalgaa cagdarui byriməsən gyicedkekiin tələə byke kyçee elsyylke bolno. Ibolgiin

Tariaanii geelgetei temeceke jadadaliigi bolşoviigçelen emkidkee ədii.

Deede Ydiin aimagiin Ibolgiin somonii kolkoozuud „Ulan tujaa“ komuunaas bişeni odoo ƶiliin tariaanii kuriaalgiin kədəlməriigi duusaad tariaagaa comoƶo baina. Jbolgiin somon bol tariaa kuriaalgiin kəbəlməriigi ogtiaabri 10 kyrtel buusaad mən sariin 15 ədər kyrtel tariaanii comolgiigi duusaka gesen təsəbtei baisan aadla mənəə ədəriin baidal deerees baicaagaadab yzekede cag bolƶortoo jaabaç duusaƶa çadaka ygei.

Ibolgiin somon botoroo tariaa comoko kədəlməriiin teempe melekein alkamaar jabakatai kamta tariaanii geelgetei temeceke jababaliigi gol çukala bolgoson ygei: nam ba ƶasagiin gaƶaraas tariaanii geelgetei alkabtar çangaar temeceke tukai keden dən zakiaa zaabarinuud garça baigad tus somonii bəərənkiiçyyd „kamaa ygei“ kebertei.

Ƶişelebel: „Kominteerne komuuna bol tariaa kuriaalgiin kampaaniigi ogtiaabriiin 6 nii ədər gyicedkesen bolboç mənəə kyrtel arai keƶe 5 minga tukai bukal tariaa comood tyynii caana 13-4 mingan bukal tariaaniini comogdo ədii. Tariaa comolgo deere oroikan 20 garan kyn kədəlƶə baina geke ƶuura təsəbiin josoor 60 garan kyn kədəlkə josotoi baisan, ene baidalaar caaşaada dabkika bolbol tariaa comoko kədəlməri nojaabri sara kyrtel yrgelƶelkeni kolo bişe.

Ene komuuna bol tariaa comolgiigi ƶigşyyritei sulaar jabuulkaas gadana tariaa comolgo deere urgaca geelgetei temeceke jabadaliigi gol çukala zorilgo bolgoƶo tabiaa ədii. Tariaagaa geekedee olon bukal açakiin tələə oroldood, teesen tariaagaa butargaka ba bagakan booltonuudiigi teeged zarim negen tomo booltiigi teen ygei orkiko metiin, uçaruudç garana. Comoogoo comokodoo tariaagaa yrike ba tende kimgadaka baisan yynii zaasan zaabariigi gyicedkedeg ygei baina.

Bişeç kolkoosuud dotoroo tariaa comolgiin teempe ba çanar ton sula baina. „Kominteerne“ komuuna bol 100 garan bukal tariaagaa ton noitoor cokison uçaraas jikeken tariaaniini soloomodoo garsan baina. Enyyniigi dakin dabkar cokiko jabadaliigi pravleeniin zygees keregseene ygei.

Tariaanii comolgiigi teempe ba çanariin talaar bolşoviigçelen sainaar jabuulka keregtei: Nam ba ƶasagiin gaƶar bol tariaa kuriaalgiin kədəlməridə urgaca geeke jabadaltai temeceke temeceliigi gol çukala bolgon jabuulka geƶe kolkoosçon ba əmçiin aƶaltanda saitar oilguulka, tariaa kuriaalgada negeç orooso geeke ygein tələə bolşoviigçelen temeceke,

V.

Tariaakurialgaa dyyrgebe.

M.Şiber. Zaganii somonii „Şine azal“ geƶe arteel bolbol tariaakuriaalgadaa 3-brigaadiigi emkidkeƶe koorondoo socməriisəə batalaƶa 18 konogto 167,22 ga, tariaagaa kuriaaƶa sentiaariin 28 do dyyrgeed. tariaabeledkeldee təkiəərəƶə 10 teregeer ulaan açaa emkidkeƶe tariaa tuşaakaar beledkeƶe baina. Ynenii gabşagai Ç. Mitabiin.

Tariaakuriaalgada tuslamƶiin brigaada garaba

Kiaagta. Tus aimagiin somonuudiin kolkoosuudiin ba əmçiin aƶaltanii tariaa kuriaalga ba beledkeliin kədəlməridə B-M Ulasiin zəbləl-namiin surguuliin 60-garan suragçad 4-brigaada emkidkeƶe 2-somonii kolkoosuudta tuslamƶa yzyylkiin tula gargaba.

Ynenii brigaada: Rençenii Dugarcerenii

„Ulaan Orongo ujalgaa gyicedkebe

Selenge. Orongiin somonii „Ulaan Orongo“ geƶe komuuna tariaa kuriaalgiin kampaaniigi ogtiaabriiin 6-nii ədər kyrtele 70% dyyrgesen ba tariaa beledkeliin sentiaabriiin təsəbiigi ilyy gyiceegeed əgtiaabriiin təsəbiigi ƶuun kubi mən sariin 18 kyrtele dyyrgekeer beledkeƶe baina. Tus komuuniin brigaadiin kədəlməriçenii dunda erdem ygeigi usadkaka jabadal ba niigem ƶuramiin məriicəəgi cag yrgelƶe kereglen jabaƶa baina.

Ƶişee abagtii.

Ynenii brigaada Daşiin.

[illegible]

Niitiin soc. zəəriiigi ııiydenii karaa mete sakika

Aradiin daisanguud prolitaariiin syydees katuu kemzee aʙazai

Selengiin aimagiin Goortiin tasagiigi erkilegçede 1932 onii janvaari negenees erketen Gybareeviç gegçe kədəlmərilzə. Ene zuuraa Gybareeviç bol tus goortiin çukala kereglegdeke ed tavaar ba busad ed kooliigi yrin zəəzə əəriingəə keregselde kereglez̧e. Ed baraagiigi keden kubi deeşeni bolgozo kudaldasan, 3075 tək. yrilte kiisen kamtiin az̧altanda əkə josotoi noormiin zarim kubiiigi əgəsən, kamtiin az̧alçadiin ed baraagaa abkaar jirekedeni Tamça deere 8—9 konog demei bailgadag ba eceste ene kulagaiçan Deede-Ydiin naimaaçad Feodorovceev ba Şaarmaanovuudtai kuibaldaz̧a edende 350 meeter tonç çukala kereglegdeke bəs əgəzə. Ene kulagaiça bol ene meteer ulasiin zəəriiigi yriz̧e baitaraa aavguustiin 27-do məşkəkə gazaraar barigdaz̧a kinaltada abtaz̧ai.

Ene kulagaiçan bol, gansaaraa bişe, enyynde goortiin nigtalan bodogço Syyslov gedeg jike tusalamz̧a kyrgezei. Ede aradiin daisanguud bol odoo prolitaariiin syydiin urida zogsozo. Ogtiaabriiin 10-nii ədər keregiigi Buriaad ulasiin Deede şyyke tasalka gazariin nyydeliin suudal tyryylegçe n. MƟNKIIN, geşyyd Z̧ARKOI, CEDENDAMBIIN kuuli sakigça TANKAIN gegçedeer ene kereg yzegdeze.

Ogtiaabriiin 10, 11, 12-dte zemelegçediigi məşkəsən ba gerçenerees asuusan, ogtiaabriiin 12-ydeşe kojor etegeedees daguulan kelcebe. 13-da zemelegdegçediin syyliin yge kelesenii syylde priigobor gargagdaz̧a. Ene keregiigi yzekede aimagiin z̧aka gazaraas olon araduud suuz̧a Gubareeviç əərəə syyliingee ygede deereki barimtanuudiigi medereze. Basa naimaaçad Feoodorovcev ba Şarmaanovuudtai aralz̧aa naimaa kiisenee medereze. Gybareeviç, Feoodorov, Şarmaanov, Syyslovyydta zokiko kemz̧ee abtaba. Aimagiin az̧alçan araduud prolitaariiin syydiin Şiidkeberiiigi saişaaba.

Ynenii tuskai biçegçi
N. Garmiin

Kulagaiçad kinaltada abtaba

Mukarşiber. Suulgiin somonii „Oçon" geze kədəə az̧aliin komuunada bolson korto kulagain kereg tukai „BM Ynen" sonindo tolilogdosonii josoor aimagiin mərdəlgə məşkəbəriiin gazar ba (erspyybligiin prokyratuuriin itegemz̧eten jireze enyyn tukai keregiigi məşkəəd kulagaida sezeglegdesen oiuuruud: 1) Dugar Badmiin 2) Lynreg Dugarz̧abiin 3) Losol Norbiin gegçediigi kinaltada ababa. Mərdəlgiini kereg dyyree ygei əşəə jabuulagdaz̧a bolina.

Tyynii gadana, Mukarşiberiin aimagiin kolkoosiin kolboonoos tomilogdozo jirsen brigaada tus komuuniin dotoriin oroşo garaşiin ba az̧aliin keregiigi şalgaz̧a yzeed ynekeeree niudarganii tegşedkel ba ezegyi kandaka jabadal biigi temdeglebe.

Zairan.

Arbiz̧al ulaan açaa emkilebe

Deede-Ydiin aimagiin Dabaatiin somonii tasarkain „Arbiz̧al" geze arteel 1910 ondo tərəsən kybyydiin neremz̧ete ulaan açaa emkilz̧e 50 ceent. tariaa tuşaaba.

B. V.

„BMYnenii kesegiigi 10 minga bolgojaa"

Əşəə 30 kynde zakiuulkam.

Enyynii urida B M Yneniigi taraasanii deere ene garka nojaabri negen kyrtel əşəə 30 zakigçadiigi olkob. Kədəə biçegçediin brigaada emkidkez̧e Pooştiigi şalgasanaas koişo pooştiin jabadal deere bolson, zon soniniigi zakicatai bolbo. Medee geeçe ka.

Z.C.D. Gatabiin.

Minii ujalga 150 keseg

Bi bol BM Ynende əninii yrgelz̧e biçedeg kədəə biçegçe mən bainab. Tiigeed baikadaa odoo keblel soninii gabşagai bolzo olon zyiliin ujalga tuşaaka zuuraa, ene ədərəəs ekilze 33 onii janvaari negen kyrtel BM Yneniigi 150 kesegees dooşo bişe taraakab.

Ynenii gabşagai
Cedendorzo Z̧amsaranii.

* * *

Bi bol BM Ynen soniniigi 10 minga bolgoko gesen zorilgiigi bejelyylkiin tula nojaabri negen boltor 25 keseg taraakab geze ujalga daaz̧a abaad nadaçalan taraakiigi nəkəd Moglom Gyre Cebegiin (kiaagta BPT) Balz̧anima Cedebiin (Zədkəli), Gombo Anandiin (Tyyrge), Daşadondob Z̧alsabiin (Agiin suurin) ede nəkədiigi socaliis məriicəədə urinab. Namsarain B.B.

URIAA

Bi bol B.M. Yneniigi 3 saraar zakiaad nadaçalan zakikiigi nəkəd Z̧alsarai Cebegiin, Dambarabz̧a Radniin, Dalhaz̧ab Mitabiin, Cepelma Canziin, e.Garmaz̧ab Badariin, Cebegdorz̧a Cevanii, (Staalinii Komuuna) Dugarz̧ab Cerenii, p. Cebegz̧ab Cerenii, (Ulaan tujaa) arteeliin ede nəkədiigi erkebişe nadaçalan B.M. Yneniigi zakiaad caaşadaa əəsədiin olon nəkədiigi ərgənəər uriza B-M. Yneniigi aradiin dunda taraakiigi urigça bodonguudiin somonii konkoliin staalin komuuniin geşegyyn Bazar Mənkiin.

Kori, Kezengiin somonii uliaabar mikailaviin arteeleni B.M. Yneniigi 3 sariin bolzoroor zakiaad, bideçelen zakikiigi kabaata somonii dotorki kamtiin az̧alçad ba byke koriiin aimagiin az̧altanii bolşoviiguudi uribai.

Pravleeniiin tyryylegçe Şagdariin Biçeeçe Zobikiin.

Bi bolbol A.M. Yneniigi 3 sariin bolzoroor zakiaad nadaçalan zakikiigi nəkəd Cerendorzo Bodiin Cebegdorzo Dondobiin Dugarma jyndynii Cedenz̧ab Cedebiin Kanda Galsanii Cepelma Canziin, b.Darimaa Cedebiin, Codnom Batiin (Staalinii komuuna) Namz̧alma Baatariin Canz̧a Baldanii, Cebegz̧ab Cebegiin ba Bogadai Cerenii, Dolgarmaa Badmaz̧abiin, Oçor Təmə riin, (Ulaan tujaa) arteeliin Rabz̧aa Radniin, Bazar sada Gypeliin, Cedenz̧ab Dorziin, Dorzo Cedeleiin, ba Rabz̧aa Mynkiin, (Leeninii) komuuniin Tənər Cevanii, Geleg Dodobiin, Darma Togtokiin, Ceden Dambiin ba Bazarz̧ab Z̧ambaliin-(Moolotobiin) arteliin Dagdan Ce'debiin, Dondob Garmiin, Cerençuu Arjaagiin, Badma Gonçogiin, Baldan Garmiin (Ogtaabari arteeliin) Canbuu Cogtiin, Garma Cedenii, Danzan Radniin, (Bodonguudiin ed kereglegçediin korşoonii) ede nəkədiigi B.M. Yneniigi bideçelen zakiaad çanagşadaa əəsədiin nəkədiigi ərgənəər uriza B.M. Yneniigi aradiin dunda taraakiigi çarmain oroldokiigi urigça Bodonguudiin somonii erketen Jişidorzo Badmiin.

Kamagaalgiin kədəlməriiigi şalgan yzeke

Ç. Budiin.

Agaar zain bəlgəmiigi şalgan yzeke jabuulga ba komsomool kojoriin daiçalkii zorilgonuud.

Agaar zain bəlgəmiin emki baiguulganuud dotor ceregiin beledkeliigi delgereer jabuulka, kədəlmərişən tariaaçanii ulaan ceregiigi teeknigiin talaar şinedken baiguulka jabadaliin eriltenyydte zokiko zergede kyrtele oronoo kamagaalka kədəlməriiigi debşyylke geze zorilgiigi, Namiin Təb Komiteed ba agaar zain bəlgəmiin Təb zəbləliin gurbadugaar pleenym kojor bol eris şuudaar tabisan baina.

Az̧alçanii ceregiin beledkeliigi delgereer jabuutka, aviaaciin (agaaraar niiseke kereg) kədəlməri, agaaraar niiseze daisanii koroloko jabadalaas bejee kamagaalka kiimiiin argaar bejee kamagaalka, ceregiin teeknigiin surtal nebteryylke ba əəsədiingəə geşyydiigi oronoo kamagaalka keregiin tələə uçaraa medeze, idebkiteigeer temecegçed bolgokiin tula geşyydiingee dunda ulas təriin kəmyyzeliin kədəlməri jabuulka zorilgonuudta bəlgəmiin byke sanal bodol, kyçe çadalani onçologdon tabigdaka josotoi.

Pleenymiin ene togtooluudiin josoor Buriaad Mongoliin Agaar zain bəlgəm bolbol əəriingəə əmənə şine eriltenyydiigi tabisan baina. Tus ujalganuud bolbol komsomoolçuud ba tyryyşiin udaa komsomooliin emki baiguulganuudiin udaridagçanariin zygees Agaar zain bəlgəmtəi byri jikeer kolboo baiguulz̧a, kədəlmərideni bodoto keregeer tusalalcakiigi ermelzene.

III dugaar pleenymiin togtooliin garsanaas koişo baga bişe cagiin əngərbeç, Agaar zain bəlgəmiin kədəlməriiigi şinedken baiguulka jabadal bol manai Buriaa Mongoliin respyyblig dotor keterkei muu jabaz̧a baikaas gadana zarim aimaguudta (Bargaz̧an, Zakaamin, Kiaagta, Selenge) bəlgəmiin kədəlməriiigi şinedken baiguulka ba bekiz̧yylkiin orondo, karin əərəə byteke geze naidaka, kədəlməridə kariuucalga ygei baika ba emkinyydiin butaran unaka jabadaluud yzegdeze baina. Agaar zain bəlgəmiin kədəlməriiigi ton kereg seeke ygei jabadaliin bii deerees BK(b) Namiin Moz̧komiin main 3 nii togtool bejelyylegdene ygei. BK(b) Namiin Kizagaariin ba Moziin komiteediin zygees keden olon zaabarinuudiin əgtəsən bolboç, komsomooliin aimagiin ba rajoonii komiteeduud bolbol Agaar zain bəlgəmiin tukai jamarç az̧al jabuuldag ygei baina. Iimees oronoo kamagaalkiin tukai asuudaluud bol komsomooliin emki baiguulkiin darui bejelyylen jabuulka asuudal bolzo tabigdaa ygei. Geketei kamta, Namiin zorilgonuud ba ceregiin interveenciin zanalta kojor bol Agaar zain bəlgəmiin oronoo kamagaalka kədəlməriiigi çangadkakiigi kezeeniikiees jikeer ermelzene. Ene ogtiaabri negenees janvaari 1 nii ədər kyrtele əngərgəgdəzə baigaa Agaar zain bəlgəmiin doodo şatiin emki baiguulganuudiigi byke kolbooto ulas dotor şalgan yzeke jabuulga bolbol Agaar zain bəlgəmiin kədəlməriiigi şinedken baiguulka keregte jikeken tusalamz̧a bolko baina. Iimees ene şalgan yzeke jabuulga bol ulas təriin çanariin ba bodoto deere jabuulka keregiin talaar ji'ka çukala zyil geze yzegdene. Komsomool, yiledberiçenii eblelyyd „B-M Ynen," „B-M Praavda" ba busad ene şalgan yzeke jabuulgada kamaadalcaba.

Manai bəlgəmiin kədəlməriiigi şinedken baiguulsanii amz̧altiigi nam bol oronoo kamagaalka kədəlməridə bodoto kereg deere gyicedkegdeke josotoi nigta todo zorilgonuudiigi gyicedkeke jabadalda kədəlmərişən olon təmeniigi bidenii keçeneen emkidken elsyylseneer cegneke baina. Doodo şatiin yyryydiigi şalgan yzeke jabuulga bol erkim zergiin zişee bolomoor kədəlmərinyydiigi ilerkeilen olondo karuulka, doodo şatiin yyryydiin udaridalgada baisan byke dutamaguudiigi eris şuud ileçeryylen gargaka josotoi baina. Şalgan yzeke jabuulga bolbol zəbkən Agaar zain bəlgəmiin kədəlməriiigi saiz̧aruulka jabadalaar yle baran basa az̧alçan ba komsomooliin ceregiin beledkeliigi delgereer saiz̧aruulka jabadalda kyçete tusalamz̧a bolno.

Iimees, Agaar zain bəlgəmiin kədəlməri teeşe niuuraaraa ergiz̧e, komsomooliigi Agaar zain bəlgəmiin ynekeer „zyrken ba sudalani" bolgokiin tula əəsədiingəə geşyydiigi niitiin ba ulas təriin talaar kəmyyz̧yylkiin tələə temeceke temeceliigi Agaar zain bəlgəmtei nigtaar əgəsən jabuulka, ceregiin teeknigiin surtal nebteryylke dəkərigyydiigi oloşoruulan emkidkekeke, ceregiin albanda tatagdakaa baisan nasataniigi suraka gazaruudta bərimesən elsyylen kamaaduulka ba ulaan cereg ba Agaar zain bəlgəmdə keregtei kaadruudiigi beledkeke jabadaliigi saiz̧aruulan baiguulka kariuucalgata zorilgonuud komsomooliin əmənə tabigdana.

Agaar zain bəlgəmiin kədəlməriiigi şinedkan baiguulkiin tukai nam ba SSSR-iin agaar zain bəlgəmiin Təb zəbləliin togtooluudiigi gyicedkeke, rajoonii ba doodo şatiin emki baiguulganuudiigi nam komsomooliin kədəlmərinyydeer bekiz̧yylke, odoo agaar zain bəlgəmdə kədəlmərilezə baigaa çələələgdəsən kədəlmərişən bygediigi tus kədəlmərideni zilees baga bişe bolzoroor bekiz̧yylke, şalgan yzeke jabuulga erkilke daiçalkii ştaabuudiigi rajoonii zəbləlyydiin dergede baiguulka. Agaar zain bəlgəmiin kədəlməridə ynekeer idebkitei jabagçadiigi emkidken bii bolgoko, tedenee beledkeke dotoodiin zəərinyydiigi (geşyynii, kuuliiin talaar geşyyn bologçodiin, oroltiin tələbərinyyd, yiledberiçenii eblelyydees abtadag, zəərinyyd) elsyylen cugluulka' III dugaar pleenymiin neremz̧ete ba 6 dugaaar lotereen bileedyydiigi byrimesən taraaka emkiiin byke geşyydiigi narinaar byridkeke kolkoos, sovkoos, oronuud MTS-nyydiigi oronoo kamagaalka jabadaliin, beki keremyyd bolgokiigi çarmaiza niitiin agitaaca ba ceregiin surtaluudiigi oronoo kamagaalka geryyd, unşalgiin geryyd ulaan bulanuud g. z. damzuulan nebteryylke jabadaluudiin talaar emki baiguulgiigi şalgan yzeke jabuulgiin əngərgəgdəzə baika yjede erkim sain amz̧altanuudiigi gyicedkeke çukala. Ene byke kədəlməri jabuulkadaa yyryydiin kədəlməriiin dyrşelyydiigi karilcan kereglelceke, səcməriicəə ba gabşagaiçalgiigi delgeryylke keregtei.

Komsomooliin emki baiguulganuud bol şalgan yzeke jabuulgiin əngərgəgdəzə baigaa yjede agaar zain bəlgəmdə tusalalcadag ygei, ceregiin ujalgata beledkelde jabadag ygei geşyyd ba yyryydiingee tukai katuu eriltenyydiigi tabika, Agaar zain bəlgəmiin udaridaka kədəlməridə baisan komsomoolçuud bygediin kədəlməriiigi kinaka jabadaliigi çangadkaka josotoi. Nutagiin komsomooliin emki baiguulganuud bolbol ali bykii kaişa kereg, əərəə bytekede naidaka jabadaluud ba oportuniismiigi kolo kajaz̧a, komsomoolçuudiin ceregiin ujalgata beledkel ba oronoo kamgaalka jabadaluudiigi sanal bodoliingəə təbtə tabiaad, kədəlməriəə daiçalkii josoor şinedken baiguulka josotoi.

Buriaad Mongol oronii komsomool bolbol agaar zain bəlgəmtei kamta BK(b) Namiin Moz̧komiin udaridalga doro jadaz̧a, şalgan yzeke jabuulgiin syyleer, oronoo kamgaalka kədəlməriiin tyryyçlin zergede orozo çadana.

Sybagta karijastiin somondo tariaa kuriaalga ba beledkel bəərənkiigəər jabana.

Kiaagta, Sybagta karijastiin somondo tariaa kuriaalga ba beledkel tonç buzagaigaar jabaz̧a baina. Sintiaabri sarada 307 cent. tariaa tuşaaka aad, negeç cent. tuşaaga ygei. Iimees sintiaabriiin təsəbiigi tasalduulz̧a, kuriaalda basa suia jabaz̧a baina. Somon dotorki 7 kolkoosuudta nege molotiilkatai baibaç, ene ebderkei baina.

Somon dotorki kolkoosuud tariaa beledkelde jamarç beledkel ygei ba som. zəbləl mən jamarç kədəlməri jabunlaa ygei, bəərənkiide daragdaad laglain suuz̧a baina. Bəərənkii jabadaliigi buta cokizo tariaa beledkeliigi kurdadkaka keregtei.

Ynenii brigaada
Nagaslain ba Nomtiin.

Zasaʙari

„BM Ynenii" ogtiaabriiin 15 ba 16-nii ədəryydiin 241 (795) ba 242 (796) dugaaruudiin kojordoki kuudasanda „Ynen" taraakiin loozon dotor kebta nairuulagça nək. Cezeb Canziin ba eblyylegçe Balz̧inima Dugariin gegçediin dan koirog kandasanii gəmeer „Nəkəd aa! sintiaabri 1 nees ekilz̧e" geze biçesəniigi „nojaabri 1 nees ekilz̧e„ geze zasan unşakiigi medegdejaa.

Redakgca.

Soniniigi erkilegçe C. Dondobiin

Верхне-Удинс Тип. БГИ. заказ № 2706 Бурлит № 252 Тираж 3800